

Skal lage framtidas butikk



Utviklinga på Nordmela er ventet å skyte fart, nesten i samme tempo som rom-rakettene som skal sendes opp fra Andøya Space. Nå skal Nordmela Landhandleri & Kafé jobbe med å utvikle framtidas nærbutikk. – Det gir meg mye å se at vi gjør noe for bygda, smiler butikksjef Marita Kristin Martinsen (i midten).

SIDE 10-11

– Stort behov for tomter



Det er stort behov for nye tomter i Vestmarka industrifelt. Næringskonsulent Geir Breivik er glad for at et nytt område snart er ferdig regulert.

SIDE 6-7


**Familie-
julebord**

søndager 13. november
til 18. desember

Voksne: Kr. 499.-
Barn 5-12 år: Kr. 250.-

Book i dag – ring 76 11 06 02
eller sortland@scandichotels.com

Scandic
SORTLAND

LEDER



FOTO: Helena Hals

Et eksempel til etterfølgelse

De har skjont det, gründerne på Nordmela i Andøy.

Satellittbasen som for tiden bygges i Børvågen kan gi kolossale ringvirkninger for Andøy-samfunnet. På Nordmela, like ved utbyggingstomta, rigger man seg for det som kommer.

Det er syv år siden Hans-Eirik Olsen og Jeanett Alsos Olsen åpnet dagligvarebutikk på Nordmela. Da hadde den lille bygda vært uten butikk i flere år. Ekteparet har utviklet tilbudet fra år til år, og butikken ble i fjor den første døgnåpne dagligvarebutikken i Nord-Norge.

Og det stopper ikke der. Nå skal eierne «se på hvordan man kan koble ulike næringsaktører rundt nærbutikken og tilrettelegge for et internasjonalt arbeidsliv i et lite lokalsamfunn, i samarbeid med kommunen». Intet mindre. Lille Nordmela har internasjonale ambisjoner.

Prosjektet har som mål å utvikle et bygdesenter: nærbutikken sammen med et variert tilbud av tjenester og aktiviteter. Akkurat hvilke tjenester og aktiviteter det blir, skal utredes.

Initiativet er et eksempel til etterfølgelse. Mulighetene som åpner seg når Andøya Space etablerer satellittbase, er nemlig så stort at mange ennå ikke har tatt det innover seg.

For noen år siden beskrev Samfunnsøkonomisk Analyse AS de regionale ringvirkningene etableringa av satellittbasen vil kunne føre med seg. Når basen er etablert, og Andøya Space oppnår full drift, anslås det i rapporten om lag 200 årsverk. Det pekes også på at etableringa kan utløse ny næringsvirksomhet som i dag ikke er etablert på Andøya. En oppskytingsbase ventes også å gi effekt for reiseliv og turisme, og i rapporten nevnes en mulig effekt på cirka 60 årsverk bare for denne næringa.

Satellittbasen vil også kunne bli et trekkplaster for andre som vil etablere seg i ei klynge, der det utvikles ny teknologi innafor romvirksomhet. Det gjelder både nasjonale og internasjonale aktører. Her må Andøy som vertskommune kjenne sin besøkelsestid, og være tilretteleggeren som trengs for å få maksimal uttelling.

For det eksisterende næringslivet i Andøy åpner det seg flere dører. Nå handler det om å gripe mulighetene med begge hender. Akkurat som gründerne på Nordmela har tenkt å gjøre.



Nå handler det om å gripe mulighetene med begge hender.



FORBEREDT: Egenberedskap er like fornuftig som brokkolien og tranflaska som står nederst i kjøleskapet. Vi vet det er bra for oss, men skyver det bak i hodet.

FOTO: CHRISTINE NEVERVIK

– Du er en del av Norges beredskap sto det i brosjyren...

Myndighetene har sagt det lenge, at vi må være bedre forberedt. Jeg er en av dem som ikke har hørt etter.

Christine Nevervik
journalist, Bladet Vesterålen

Denne uka, som er blitt kjent som Egenberedskapsuka, har Bladet Vesterålen skrevet en del om nettopp det, å være godt nok forberedt på kriser og uventede hendelser. Mange av oss er det ikke.

Egenberedskap er like fornuftig som brokkolien og tranflaska som står nederst i kjøleskapet. Vi vet vi burde, at det er anbefalt og bra for oss, men av en eller annen grunn er det mye enklere å huske på chipsposen i skuffen. Jeg er en av dem som har visst om dette i mange år. Det har ligget der og gnagd i bakhodet, helt siden jeg en eller annen gang på midten av 2010-tallet, leste en artikkel om hva som kan skje dersom strømmen blir lenge borte. Det skremte meg, men likevel gjorde jeg ikke noe for å være forberedt.

Og så begynte myndighetene å fortelle oss hva vi måtte gjøre. Nettsida Sikker hverdag ble opprettet, og som en sur påminner om tranen du aldri husket å ta, kom den plagsomt fornuftige brosjyren i postkassen.

– Du er en del av Norges beredskap, sto det.

– Flott. Dette er jo veldig fornuftig, tenkte jeg og puttet heftet nederst i en skuff.

Og årene gikk.

Fred

Den menneskelige egenskapen til å skyve vanskelige realiteter unna, er ganske slående. Likevel viser det seg at noe har skjedd det siste året.

Folk har forberedt seg i det stille. Men de vil helst ikke snakke om det.

Derfor har jeg bestemt meg for å ta en for laget.

Jeg ble født i det gilde året

1986, en måned etter Tsjernobyl-katastrofen. Da var ennå atomhendelser og kald krig en høyst reell trussel. Men innen jeg var gammel nok til å følge med på nyhetene, hadde mye skjedd. Jernteppet falt, grensene åpnet seg, gjerder ble revet. Det var tøvær i verden, og menneskeheten trakk et dypt lettelses sukk og samlet seg rundt leirbålet for litt skikkelig Kumbaya-stemming.

Nå skulle alt bli bra.

Alvor

I ettertid, og kanskje litt fordi jeg er blitt voksen, tenker jeg tilbake på denne perioden som en tid med grenseløs optimisme. Og selvfølgelig ser jeg alt gjennom et rosa skjær, for det var jo ikke fred overalt på 1990-tallet, ei heller var verden perfekt.

Men den siste tiden har jeg reflektert over at de siste årenes alvor kanskje er den første store oppvekken for min generasjon. For vi som er født på 1980- og 90-tallet har ikke følt på frykten fra Den kalde krigen. Vi har vokst opp med fred, framgang og optimisme.

Vi er heller ikke vant til strømbrydd, telefonnett som forsvinner eller andre hindringer i dagliglivet. I dagens samfunn er vi vant til at ting bare fungerer. Og for noen fra eldre generasjoner kommer trekken med den moraliserende pekefingeren, så vil jeg bare påpeke at deres generasjon har oppdratt min, og at moralisering ikke hjelper noen.

Det vi derimot burde gjøre er å dele kunnskap, hjelpe hverandre, sånn at flest mulig kan være best mulig forberedt.

Fornuft

De siste par årene har det skjedd ting i bevisstheten til mange. Pandemien avdekket svakheter som de fleste ikke trodde vi kunne bli rammet av. Heftet fra DSB ble hentet fram fra skuffen.

Alternative lyskilder? Nei
Batteridreven DAB-radio?

Nei

Varme klær og sovepose? Nja
Jeg skrev en liste over ting jeg trengte. Så puttet jeg den i skuffen igjen og glemte den.

Helt fram til nå. Og det er ikke utelukkende på grunn av krigen i Ukraina. For det er ikke sånn at jeg tenker at vi bør være redde, at vi bør forvente det verste. Det er mer den følelsen at nå har den tranflaska stått det så lenge, så nå er det på tide å begynne å gjøre det som er rett og fornuftig.

Ennå synes jeg også det er litt flaut å snakke om, i likhet med mange andre. Men jeg skriver det nå, sånn at det kanskje skal bli lettere for andre å følge etter.

Jeg har blitt en sånn som har kjøpt parafinlampe.

Nytte

Lista er god og fornuftig. Mye av det er sånt som man trenger uansett, og som gjør meg til et nyttigere menneske. Så jeg har førstehjelpsutstyr, jeg har et lite matlager og jeg har kokeapparat. Og jeg har kartlagt hvem jeg kan hjelpe og hvem jeg kan få hjelp fra i nærmiljøet dersom noe skjer. Beredskapslageret som Bladet Vesterålen har brukt som illustrasjonsbilde på sakene våre denne uka, er mitt.

Jeg har derimot ikke hamstret dopapir, og at det er nettopp det som skulle bli selve valutaen under første fase av pandemien, synes jeg er noe snodig. Men, hver sin lyst.

Så konklusjonen er, at nå må vi slutte å tenke at dette er flaut. Det som er flaut er hvis jeg, en frisk person i 30-årene, trenger myndighetenes hjelp i en krise, fordi jeg selv har unnlatt å forberede meg.

Men nå er det meste i orden, voksenpoengene er samlet inn. Så om krisen rammer, kan vi samles hos meg, i ring rundt parafinlampe og kubbelysene, vi kan åpne en boks med erter, kjøtt og flesk, og synge kumbaya.

Men jeg håper vi slipper.